

Persbericht

Luxemburg, 13 september 2018

Het uitgeven van het geld voor cohesiefondsen mag geen doel op zich worden, aldus EU-controleurs

Volgens een nieuw verslag van de Europese Rekenkamer moeten de Europese Commissie en de lidstaten doeltreffender gebruikmaken van cohesiefinanciering. Vertragingen bij de afronding van het wettelijk kader en een trage vooruitgang met uitgavenplannen hebben nationale overheden onder druk gezet de middelen snel uit te geven, soms ten koste van de uitvoering, waarschuwen de controleurs. De Commissie pakte bestedingsproblemen in bepaalde programma's laat aan, maar haar acties en die van de lidstaten hadden een positieve impact op de absorptie.

Cohesiemiddelen worden op voorhand aan de lidstaten toegewezen voor een uitgavenperiode van zeven jaar en ter beschikking van de lidstaten gesteld in jaarlijkse begrotingstoewijzingen die moeten worden gebruikt binnen een bepaalde termijn. De controleurs onderzochten de uitgaven gedurende de periode 2007-2013 en de actie die werd ondernomen door de lidstaten, met steun van de Commissie, om de absorptie van middelen daar te verhogen waar er problemen werden vastgesteld. Tijdens deze periode bedroeg de totale financiering voor de 28 EU-lidstaten 346 miljard EUR. Ook vergeleken ze de uitgavenpatronen met die van de perioden 2000-2006 en 2014-2020. Ze bezochten vier lidstaten: de Tsjechische Republiek, Hongarije, Italië en Roemenië.

Ze stelden vast dat zowel voor de periode 2007-2013 als voor de periode 2014-2020 de laattijdige vaststelling van het wettelijk kader heeft geleid tot een vertraging van de operationele programma's. Voor de periode 2007-2013 werden de meeste operationele programma's pas twaalf maanden na de start van de programmeringsperiode goedgekeurd, wat een onvermijdelijk domino-effect had op de uitgaven.

De periode 2007-2013 kwam traag op gang volgens de controleurs, maar 2014-2020 nog trager. Bovendien waren de lidstaten door de overlapping van programmeringsperioden de middelen van de vorige periode nog aan het uitgeven terwijl het volgende programma al van start was gegaan.

“Het is van cruciaal belang te voorkomen dat er aan het einde van een programmeringsperiode aanzienlijke bedragen haastig worden gebruikt, omdat er mogelijk onvoldoende aandacht wordt

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van het speciaal verslag van de Europese Rekenkamer. Het volledige verslag is beschikbaar op www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Woordvoerder T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – Persvoorlichter T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

besteed aan kosteneffectiviteit. Het geld gebruiken wordt een doel op zich, in plaats van een middel om beleidsdoelstellingen te verwezenlijken”, aldus Henri Grethen, het lid van de Europese Rekenkamer dat verantwoordelijk is voor het verslag.

Gedurende de periode 2007-2013 monitorde de Commissie de absorptie van middelen, dat wil zeggen de mate waarin ze werden gebruikt in de lidstaten, wel. Het was echter pas tegen eind 2014 dat zij een taskforce opzette om de lidstaten die moeilijkheden ondervonden bij de uitgaven van bepaalde programma's, bij te staan. De steun die door de taskforce werd verleend, samen met de acties ondernomen door de lidstaten, leidden tot een duidelijke vergroting van uitgaven: begin 2018 bestreken de betalingen 97,2 % van de jaarlijkse begrotingstoewijzingen. Eind 2017 was 4,4 miljard EUR nog niet gebruikt. De Commissie werkt nog aan de afsluiting van de periode 2007-2013, en de totale waarde van de betalingen en de ongebruikte middelen moet nog worden vastgesteld.

Ter verbetering van de wijze waarop middelen werden geabsorbeerd, hebben de lidstaten programma's herzien, projecten in fasen opgesplitst en EU-middelen gebruikt om projecten die al nationaal werden gefinancierd, te cofinancieren. Volgens de controleurs was een aantal van deze maatregelen echter hoofdzakelijk gericht op het gebruik van de middelen en naleving van de regels in plaats van resultaten, en de frequente herzieningen van programma's doen vragen rijzen over de deugdelijkheid van de analyses die ten grondslag lagen aan het programmeringsproces. Daarnaast heeft de Commissie geen alomvattend overzicht van alle toegepaste maatregelen en hun impact, omdat de lidstaten onvoldoende informatie verstrekken en de rapportage beperkt was.

De controleurs bevelen aan dat de Europese Commissie:

- een tijdschema voorstelt aan de wetgevende autoriteiten om te waarborgen dat aan het begin van de programmeringsperiode kan worden gestart met de uitvoering;
- waarborgt dat herzieningen van operationele programma's gebaseerd zijn op een uitgebreide, deugdelijke beoordeling en erop gericht zijn betere resultaten op te leveren;
- de absorptie monitort, vaststelt wanneer absorptie langzaam of snel verloopt en de impact van maatregelen beoordeelt;
- ervoor zorgt dat de nadruk wordt gelegd op het behalen van resultaten.

Noot voor de redactie

Het cohesiebeleid is erop gericht om onevenwichtigheden in het ontwikkelingsniveau van regio's in de Europese Unie terug te dringen. Het is goed voor ongeveer een derde van de EU-begroting. In lopende prijzen bedroegen deze middelen ongeveer 261 miljard EUR in de programmeringsperiode 2000-2006, 346 miljard EUR in de periode 2007-2013 en 365 miljard EUR in de periode 2014-2020. Financiering wordt verstrekt via het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds en het Cohesiefonds.

Speciaal verslag nr. 17/2018 “Met de maatregelen die de Commissie en de lidstaten tijdens de laatste jaren van de programma's voor de periode 2007-2013 namen, werd lage absorptie aangepakt, maar ze waren te weinig resultaatgericht” is in 23 EU-talen beschikbaar op de website van de ERK (www.eca.europa.eu).

De ERK presenteert haar speciale verslagen aan het Europees Parlement en de Raad van de EU, alsmede aan andere geïnteresseerde partijen zoals nationale parlementen, belanghebbenden uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. De overgrote meerderheid van de aanbevelingen die we doen in onze verslagen wordt in de praktijk omgezet. Dit hoge niveau van acceptatie onderstreept het nut van ons werk voor burgers van de EU.